

TALLINNA ÜLIKOOL
Eripedagoogika, sotsiaalpedagoogika ja lastekaitse,
kirjalik tõlge

Birgit Mihhailov, Katrin Rohtla, Shara H. Kull, Silja Sepp, Karin Küttis, Merike Puusepp

Projekt: „Proovikivi laieneb“

Juhendajad: Maarja Hallik ja Merike Saar

Tallinn 2022

SISUKORD

1. Projekti aruanne	3
1.1 Eesmärgi kirjeldus ja sihtide seadmine	3
1.2 Rollide jaotus	3
1.3 Lähteülesanded	4
1.4 Probleemi olulisus ja kirjeldus	4
1.5 Meetodite valik	5
1.6 Teaduspõhisus	6
1.7 Sidusgrupid	8
1.8 Jätksuutlikkus	10
1.9 Tulemuste kokkuvõte	11
1.10 Lisad	11
2. Projekti tegevuskava	12
3. Meediakajastus	12
4. Iga rühmaliikme õpikogemuse refleksioon	12
5. Allikad	15

1. Projekti aruanne

1.1 Eesmärgi kirjeldus ja sihtide seadmine

Proovikivi projekti eesmärk on muuta haridus elulisemaks ja praktilisemaks. See annab võimaluse laste ja noortega kaasata õppetöö/noorsootöö raames projekte, mille abil saab lahendada olulisi probleeme kogukonnas või suisa ühiskonnas. Koostöö toimub erinevate ettevõtete, riigiasutuste ja vabaihenduste vahel, mis loob veelgi enam võimalusi vahvaid ja vajalikke ideid teostada.

Meie grupp valis ELU projektist Proovikivi, sest see näis väga ambitsioonika ideena. Samuti on meist paljudel töökogemus laste ja noortega, mistõttu peame ka ise väga oluliseks, et õpe oleks eluline, avardaks maailmapilt ja pakuks erakordseid kogemusi tulevaseks eluks. Oleme ise kogenud, et alati polegi kõige lihtsam projektipõhist õpet alustada. Seda ka siis, kui tahe on suur. Kui võimalus on saada tuge ja toetust ainete lõimimisel, siis näis Proovikivi olevat just see, mis arvestab kõigi osalejatega. Mõeldakse ka meie Eesti töökatele õpetajatele, kellel niigi suur töökoormus. Ja samas on noortel võimalus olla endil aktiivne ja algatada - tulevikukodanikud!

Meie rühma eesmärgiks sai selgitada välja õpetajate vajadused seoses projektipõhise õppega. Leida üles “maasikas”/”pärl” , mis meelitaks ja inspireeriks õpetajat just Proovikivis osalema.

1.2 Rollide jaotus

Esimesel kohtumisel sai selgeks, et Proovikivi meeskond on tänavu päris suur, mistõttu oli vajalik jagada grupp osadeks. Esimesel kohtumisel otsustati, et tehakse kolm gruppi.

I grupp - “Proovikivi laieneb”

II grupp - “Koos suudame” konkurss

III grupp - ”Proovikivi koolitus ja veeb”

Grupi “Proovikivi laieneb” rollide jaotus

Meie grupi esimesel kogunemisel sai otsustatud, et me kõik tahame võtta projektist maksimumi, mistõttu leidsime, et panustame igal alal kõik võimalikult ühiselt. Esimeste kohtumiste ja koostööga saime teineteisega lähemalt tuttavaks, mistõttu oli ka lihtsam kasutada meie grupiliikmete tugevusi. Ikka selleks, et projekt saaks edukalt tehtud.

- Küsitluse koostamine ja laiali saatmine - terve grupiga koos
- Küsitluse analüüs - Shara Hannamary
- Iganädalased kohtumised (Zoom, Meet, Messenger vestlused) - terve grupiga koos
- Intervjuu Proovikivis osalenud õpetajaga - Merike
- Video - Silja ja Karin
- Reklaamklipp - Katrin, Birgit
- Võimaliku rahastuse taotlemise uurimine - Birgit (rahastust soovisid ka teised alagrupid, mistõttu tegime otsuse “oma jõududega” hakkama saada)
- Artikkel - Katrin
- Vahekokkuvõtted, esitlused, dokumentide täitmine ja esialgselt ideest teose sünnini - terve grupiga koos.

1.3 Lähteülesanded

- Viia läbi küsitlus üldhariduskooli õpetajate seas, et selgitada välja õpetajate seisukohti, motiveerivaid tegureid ning probleemkohti projektõppe rakendamisel ning teadlikkust Proovikivist.
- Intervjuu Proovikivis osalenud õpetajaga
- Turundusväljundite loomine- video, reklaamklipp, artikkel.

1.4 Probleemi olulisus ja kirjeldus

Kõige suurema murekohana nägime seda, et Proovikivi luues ei ole mõeldud kõige olulisema esitlemisele. Samuti ka sõnumi selgusele, miks võiks Proovikivist kohe esimesena kõlavalt

meelde jääda. Tunneme, et eesmärk ja sõnum kaovad massiivse teksti vahele ära. Kuna meie grupist keegi ei ole varasemalt Proovikiviga ise kokku puutunud, siis “sisserändajatena” näeme puudusi, mida aastaid Proovikiviga tegelenud juhendajad endasõnol ise pole tähele pannud, sest on pidevalt “asjas sees”.

Õpetajate töömaht on igapäevaselt piisavalt suur, mistõttu uute projektide või ideedega kaasaminek võib õpetajad muuta skeptiliseks. Keeruline on ka lõimida erinevaid aineid ning meelitada aineõpetajaid koostööle, mistõttu vajavad nad tuge ja toetust, mida saaks pakkuda Proovikivi projekt. Mida õpetaja ootab?

Tahtsime oma ELU projekti käigus teada saada, mis on Proovikivi kõige erilisem “Miski,” millest õpetajad puudust tunnevad. Mida Proovikivi neile pakkuda suudaks, sest kõige olulisem ongi selle projekti juures õpetajatele põnevuse, erinevate võimaluste ja praktiliste tegevuste pakkumine. Oluline on siinkohal paista ka silma millegi uuega, millegi sellisega, mida varem tehtud/pakutud ei ole.

Tajusime juba kohe alguses, et Proovikivi on niivõrd suure ja võimsa süžeeaga, mille missioon väärrib suurt tähelepanu. Seetõttu saigi meie suurimaks eesmärgiks Proovikivi populaarsemaks muutmine, “pärlid” leidmine ning õpetajates huvi tekitamise. Heast asjast tahavad kõik osa saada!

1.5 Meetodite valik

Meie meetodid Proovikivi laiemaks tutvustamiseks on video ja reklaamklipp, mida levitame sotsiaalmeedias ja Youtube’is. Proovikivi tutvustav artikkel ilmub Õhtulehe veebis. Lisaks saatsime laiaili küsimustikud õpetajale, mille käigus saime tekitada õpetajates Proovikivi vastu huvi. Samuti on meie grupiliikmed rääkinud oma kolleegidega ja tutvustanud neile Proovikivi programmi.

1.6 Teaduspõhisus

Projekt ja projektipõhine õpe

Tihti aetakse segamini projektid ja projektipõhine õpe ning arvatakse, et tegemist on ühe ja sama asjaga. Proovikivi üks eesmärkidest on tähelepanu juhtida nende erinevusele. Projekti läbi viimise aeg ja ulatus on tavaliselt piiratum. Projekti tehes on õpilastel võimalik töötada ja tegutseda juba õpitud materjalidega. Projektipõhises õppel aga õpivad õpilased läbi projekti. Nad valivad mõne elulise probleemi või teema, millele nad hakkavad vastust või lahendust leidma (tegemist peab olema küsimusega, millele ei ole lihtsat ega ühest vastust, mida võiks leida kiire interneti otsinguga.) Õpilastel on projektipõhises õppes enda arvamus ning hääl, nad annavad enda panuse probleemi või küsimuse lahendamises. Nad teevad koostööd ning uurivad - koostades näiteks küsitluse - ja seda kauem, kui vaid paar päeva. Nad mõtleavad õpitu üle järele ja vaatlevad tehtud tööd arutluste ja tagasisidestamise teel. Seejärel viivad nad tehtud töös läbi parandused. Lõpuks jagatakse tulemusi ka nende inimestega, kes ei ole nende klassis - näiteks teiste klasside õpilaste, antud vallas tegutsevate professionaalidega või mõnda muusse sihtgruppi kuuluvate inimestega.

Metodoloogia

Kasutame nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset uurimismeetodeid. Kvalitatiivse meetodina kasutame avatud küsimusi enda Google vormis, millele saavad vastajad enda sõnadega lühidalt vastata ja kirjeldada enda ootusi ja põhjendusi. Samuti plaanime kvalitatiivset meetodit kasutada intervjuusid läbi viies, kui räägime õpetajatega, kes on juba Proovikivis osalenud (kontaktid jagas meile juhendaja). Kvantitatiivset uurimismeetodit kasutame oma küsimustikus kinniste küsimustega, millele peab vastaja valima ühe antud vastusega (ise kirjutada ei saa.) Selle abil saame me arvulise ülevaate näiteks sellest, kui pikk on vastaja tööstaaž, kas ta on kuulnud Proovikivi projektist või kasutanud enda õppetöös projektipõhist õpet. Samuti kasutame me sekundaarseid andmeid - juba kogutud kommentaare Proovikivi projektis osalejatelt, mida jagasid meiega juhendajad. Samuti vaatame ja uurime Proovikivi leheküljel olevaid arvamusküsimusi (blogipostitused). Blogide sissekannetes on jaganud enda kogemust ja arvamusi Proovikivis osalejate poolt.

Õpetajatega suhtlemine

Otsustasime koostada küsimustiku, et saada analüüsiks konkreetseid vastuseid ja andmeid. Kuna õpetajatel on tihtipeale juba niigi suur koormus ja selle tõttu vähe vaba aega, tuli leida lahendus, mille abil saaksime koguda andmeid ja mis ei võtaks vastajatelt üleliia palju aega. Seega koostasime küsimustiku, mille täitmine peaks võtma vastajalt umbes viis minutit ning jagasime seda enda ümbruskonna koolide ja haridusvaldkonna töötajatega. Pikemate kommentaaride ja muljete saamiseks viime läbi intervjuud umbes kümne õpetajaga, kes on Proovikivis juba osalenud. Kiire küsimustiku täitmine ei anna meile küll nii põhjalikke vastuseid, kuid selle abil saame parema ja laiahaardelisema ülevaate, mida täiendavad intervjuud ja blogipostitused (mida ei ole palju, kuid mis on põhjalikumad).

Projektipõhise õppe tugevused

D. Kokotsaki, V. Mezies ja A. Wiggins (2016) on enda artiklis “Project-based learning: A review of the literature” öelnud, et projektipõhine õppimine aitab arendada õpilaste iseseisvust ning koostöö oskust. Läbi aastate on uurimusi läbi viidud algklassidest kõrgema haridusastmeni ning tulemused on olnud ülekaalukalt positiivsed - projektipõhise õppe kasutamine õppetöös viib positiivsete õpitulemusteni (Kokotsaki et al. 2016). Nad on enda uurimistöös välja toonud kuus peamist komponenti projektipõhise õppe läbiviimiseks, et see toimiks võimalikult efektiivselt. Kuus tähtsat osa on: tehnoloogia (abiks on hea digipädevus nii õpetajal kui õpilastel), efektiivne rühmatöö, õpetaja toetav, innustav ja vajadusel abistav suhtumine, didaktilised juhised ja selged hindamisjuhised

B. G. Tasc ütleb enda uurimistöös (2014), et projektõppe võimaldab õpilastel väljuda passiivsest kuulaja rollist ning olla ise informatsiooni otsija, koostaja ning hindaja. See aitab õpilasel informatsiooni paremini mõista ning seeläbi seda paremini salvestada. Tasc (2014) sõnab, et projektõpet on kasutatud juba 1930. aastatest ning ajaga on seda üha rohkem kasutama hakatud. Uuringu lõpuks leidis Tasci (2014), et projektõppe põhise õppimise tulemusena on lastel kergem õpitut meelde jätta, seda tänu sellele, et nad on passiivse kuulamise asemel tegevuses ise kaasa teinud. Samuti lisab ta, et projektõppe ei peaks olema eesmärk, vaid tööriist (Tasc 2014).

1.7 Sidusgrupid

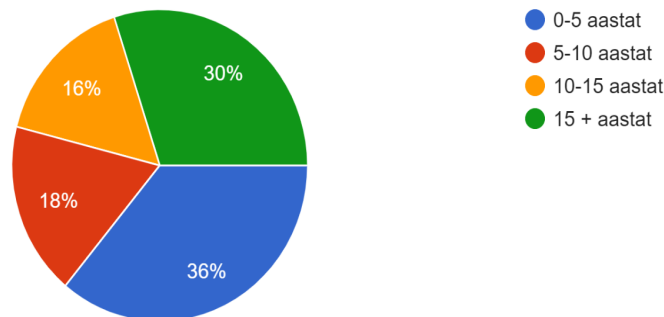
Kuna Proovikivi on suunatud õpetajatele (ja noorsootöötajatele), siis on oluliseks sihtgrupid koolitöötajad. Selleks, et saaksime parema ülevaate hetkeolukorrast, viisime läbi küsitluse õpetajate seas. Saatsime küsimused laiali koolidesse, mis olid meile lähedal või mille töötajad olime ise. Küsimustikku saab vaadata siin. Küsimustiku tulemus on toodud järgnevalt.

Küsitluses osales 50 inimest. Küsitlejad töötavad eri paikades: 11 (enim) inimest Ida-Virumaal, 5 Lääne-Virumaal, 5 Tartumaal, 3 Raplamaal ning 1 Harjumaal. Kuna töökoha asukoha küsimus lisati hiljem (küsimustik oli juba laiali saadetud), siis ei ole teada, mis maakonnas töötavad ülejäänud 25 õpetajat.

Küsimustikust tuli välja, et suurim osa vastajatest (mõlemal juhul 30%) on õpetamisega alles alustavad õpetajad, kellel on 0-5 aastat töökogemus ning õpetamisega +15 aastat tegelenud õpetajad. Vastanute vahel oli vähim (16%) 10-15 aastat õpetajana töötanud.

1. Kui kaua oled õpetajana töötanud?

50 vastust

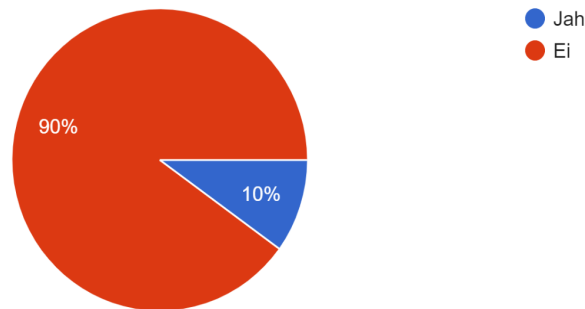

Vaid 10% vastanutest oli Proovikivist varem kuulnud. Jaatavalt vastanud inimesed olid kuulnud Proovikivist Tallinna Ülikooli/Kooli kodulehe kaudu(37,5%); kolleegilt, tuttavalt (25%); Õpetajate Lehest (12,5%); sotsiaalmeediast (12,5%). Kuna küsitlus näitas, et Proovikivist ei ole paljud õpetajad kuulnud, siis tulevikus on võimalus levitada informatsiooni Proovikivi kohta näiteks nende kanalite kaudu, mida oli kõige vähem mainitud (sotsiaalmeedia ja Õpetajate Leht), sest nende kanalite kasutusel on kõvasti kasvuruumi. Kuna Õpetajate Leht keskendub suuresti haridusvaldkonnas töötavatele

inimestele, siis aitaks selle kanali kasutamine informatsioonil õigete inimesteni (õpetajate, haridustöötajate) jõuda.

2. Kas oled kuulnud Proovikivist?

50 vastust

Vastanutest kasutab enda töös projektõpet vaid 29,8% õpetajatest. Jaatavalt vastanud õpetajad nimetasid enda projekte, nendest mõned olid: PRIA, Läänemere Koolid, miniprojektõppe päevad, Rakett 69 projektõpe ja E-õppepäevadel olnud projektid.

Küsimusele “Kas plaanid projektõpet ka tulevikus kasutada ja miks?” vastas eitavalt vaid 5 õpetajat - põhjusteks toodi ajapuudus, suur töökoormus ning huvipuudus. Järgnevas küsimuses täpsustasid vastajad, miks nad ei ole projektõpet kasutanud/ miks nad ei kavatse kasutada ja tõid välja takistused. Nendeks olid: vähene teadlikkus projektõppest, kolleegide/kooli toetuse puudumine ning kartus projektõpet üksi ette võtta.

Jaatavalt vastanud leidsid, et projektõpe tundub olevat põnev ja innovatiivne lahendus õpetamise tõhusamaks ning huvitavamaks muutmiseks. Samuti mainiti kollektiivi tähtsust ja seda, et projektõpet on lihtsam ja toredam läbi viia koos kolleegidega. Vastustest tuli ka välja, et mitmed õpetajad ei ole projektõppe peale varem mõelnud, kuid on valmis seda katsetama ja selle kohta rohkem informatsiooni saama - seega, kui Proovikivi tutvustataks ja reklaamiks enda tegevust rohkem, oleks nendel õpetajatel lihtsam sellisest võimalusest teada saada. Samuti oleksid alustavad (kas üleüldse õpetajana alustavad või projektõppega alustavad) õpetajad teadlikud võimalikust toest, mida Proovikivi pakub.

Vastanud ütlesid, et projektõpet motiveeriks tegema lisatasu; koostöö; näidisõppekava; parem ettekujutus sellest, kuidas selle läbiviimine välja näeb; tugi (kollektiivi/kooli/kellegi, kes on projektõppega tegelenud); koolitus ja informatsiooni kättesaadavus; näited, lood ja head

soovitused; uued kogemused; abi HEV osakonnale; täpsemad teadmised; huvitavad ideed; valmis materjalid ja projektid; aeg ettevalmistamiseks; täpsed juhised; põnevus; uudsus.

Enim mainiti järgmisi motiveerivaid tegureid: 1) selged juhised ja raamistik (parem ettekujutus sellest, milline projektõpe välja näeb ja kuidas seda õppetöös kasutada) 2) lisatasu/tasustatud töö (kuna ajakulu on suur) 3) toetus ja tugi.

Kuna Proovikivi koostööprogramm toetab koostööd õpetajate ja kogukonna vahel, siis oli üheks küsimuseks ka see, kas õpetajad peavad projektõppe ja kogukonna koostööd võimalikuks ja vajalikuks. Vastanutest vaid kaks ei pidanud seda võimalikuks ja vajalikuks. Jaatavalt vastajad põhjendasid enda arvamust järgmiselt: ühenduse loomine ümbritseva kogukonnaga on tähtis; rohkemate inimestega koostööd tehes tekivad paremad ideed; edendab õppetööd; praktiline õpe on tõhusam kui teooria klassiruumis; kogukond teab, millised on kohalikud vajadused ja võimalused noorte kaasamiseks; õpilasele hea õppimiskoht ning ehk on võimalik luua kontakte, mis õpilasele tulevikus kasuks tulevad.

1.8 Jätkusuutlikkus

Meie rühm viis läbi uuringu, mille tulemused on Proovikivi liikmetele kättesaadavad. Küsitluse tulemusi saavad kasutada Proovikivi liikmed/korraldajad lähitulevikus, et näha noorsootöötajate soove/teadmisi. Küsitluse tulemused annavad aimu, mida võiksid Proovikivi läbiviijad veel nõ parandada, nt tuli välja, et meediakajastust on vähe, sest enamik vastajatest ei olnud Proovikivist kuulnud.

Samuti tegi meie rühm valmis video ja reklaamklipi, mis sobivad suurepäraselt Proovikivi laiemaks tutvustamiseks. Proovikivi korraldajad saavad videoid kasutada tulevikus endale sobivas kanalis info ja reklaami edastamiseks. Nad võivad need üles laadida näiteks enda Facebooki lehele, Proovikivi lehele, Youtube' kanalile jne. Ka tulevased Proovikivi ELU projektis osalejad saavad meie loodud materjale kasutada Proovikivi kestva arenduse teostamiseks.

1.9 Tulemuste kokkuvõte

Meie püstitatud eesmärgid said saavutatud. Valminud on video, reklaamklipp, artikkel. Koostatud küsitlus ja selle analüüs. Läbi viidud intervjuu.

Kui tööd alustades tundus, et oluline on jõuda õpetajateni, kes võiksid Proovikivi raames projekte vedada ja lapsi sellesse haarata, siis läbi saadud kogemuste (info kogumine, küsitlused, intervjuu, taustauuring) jõudsime järelduseni, et Proovikivi võiks saavutada parima tulemuse seeläbi, kui projektiga pöörduksid õpetaja või noorsootöötaja poole lapsed ja noored ise. Ehk algatus tuleks noortelt. Seda ilmestab ka üks meie videotest. Ehk meie kauaotsitud pärliks võiks pidada noorte algatust. Ka meie turundus võttis suuna noorte poole. Video noortega, teises videos kasutatud popstaarid.

Edasise soovitusena pakusime Proovikivile, et meie koostatud videod peaksid jõudma võimalikult mitmesse sotsiaalmeedia kanalisse. Praegune konto Youtube'i keskkonnas ja Facebookis, kuid lisaks tasuks haarata ja luua Proovikivile konto ka TikToki keskkonnas. Lisaks soovitame valida fookusgrupiks noored, läbi kelle jõuda õpetajate- ja noorsootöötajateni.

1.10 Lisad

Meie loodud materjalid on leitavad [siit](#).

Video Youtube link: https://www.youtube.com/watch?v=j-hsXyc_xDg

Reklaamiklipi link:

<https://fb.watch/dsrXtDcFXE/>

<https://www.youtube.com/watch?v=MfhYmh8A-3w>

Proovikivi meediakajastus:

<https://www.ohtuleht.ee/1063689/video-mis-voib-muuta-opetaja-elu-proovikivi-voimalus-tulla-teha-ja-otsustada>

2. Projekti tegevuskava

Tegevuskava on loodud ELU projekti tegevuskava põhjale ja on kättesaadav [siit](#).

3. Meediakajastus

Sotsiaalmeedia tarbeks ja õpitubade jaoks valmis näidisvideo noorte algatusest, kuidas nemad käivitavad koostööna kogukonda aitava taaskasutusprojekti. Video annab ka pisikese ülevaate Proovikivi toimimisest ja võimalustest.

Samuti valmis lühem reklaamvideo, mis ärgitab inimesi Proovikivi kohta enam uurima. Kasutasime tähelepanu püüdmiseks avaliku elu tegelasi, kellel on massides hulgaliselt järgijaid.

Mõlemat klippi saab kasutada sotsiaalmeedias Proovikivi projektile tähelepanu püüdmiseks ja tutvustamiseks. Samuti on need sobilikud koolidesse, noortekeskustesse saatmiseks ja huviliste kaasamiseks. Ja ka toimuvates õpitubades kasutamiseks.

Mõlemad videod avalikustame koos artikliga Õhtulehe veebis.

4. Iga rühmaliikme õpikogemuse reflektsoon

Shara H. Kull: Mina valisin Proovikivi projekti, sest töotan ise teist aastat õpetajana. Proovikivi eesmärk muuta haridus elulisemaks ja praktilisemaks äratas minus huvi. Kuna meie ELU grupp oli üsna suur, siis jagati meid kohe alguses kolme väiksemasse rühma. Pidime kohe alguses üksteist tundma õppima ja töö kuidagi nõ jooksma saama. Kuna meie rühmal oli algul probleeme Proovikivi nõrkuste ja tugevuste väljaselgitamisega, oli algus meie rühma jaoks pisut keeruline. Kuna kõigil olid ELU projekti kõrval ka teised tegemised, siis oli ka ühiste aegade leidmine üsna keeruline protsess. Siiski saime me sellega suurepäraselt hakkama ja meie rühma suureks tugevuseks oligi kindlasti pidev (iganädalane) kohtumine - kõik probleemid ja küsimused lahendasime koos. Rühmatöö laabus lodusalt ning mina õppisin arvestama teisega, tegema kompromisse (nt aegade leidmine), küsimustiku analüüsimist. Tunnen, et minu panus rühmatöösse oli piisav. Osalesin kohtumistel, pakkusin

välja ideid, rääkisid kaasa teiste ideedele, jne. Tunnen, et meie rühmas andsid kõik endast parima ja panustasid endast maksimumi.

Merike Puusepp: Valisin Proovikivi projekti, kuna olen koolis õpetaja ja samuti olen juba pikka aega töötanud koos laste ja noortega- see projekt tundus põnev ja uus, midagi sellist, mida oma tööga lõimida. Minu jaoks oli selline õppimise viis ülikoolis uudne ja alguses tekitas palju segadust, sest hakkasime oma rühmaliikmetega otsima selle Proovikivi “pärlit”. Keeruline oli leida ühist aega, millal kokku saada, kuid tegelikult lõppkokkuvõttes sujus kõik ootuspäraselt. Meie meeskonnas olid erinevate erialade üliõpilased ja püüdsime omavahel lõimida eripedagoogika ja sotsiaalpedagoogika. Usun, et oma videos suutsime oma lõimimise eesmärgi saavutada.

Ülesannete jaotus oli võrdne ja igaüks leidis oma koha ja rolli selles projektis- oluline on tegutseda ühise eesmärgi nimel. Rühmakaaslased olid üksteist motiveerivad ja toetavad- see andis indu juurde.

Arvan, et me kõik saavutasime oma eesmärgid ning saime juurde uusi praktilisi teadmisi. Proovikivi arendas minus kindlasti oskust sõlmida kokkuleppeid, kompromisse ning võtta rühmakaaslasi sellistena nagu nad on. Oli meeldiv nendega tutvuda ja usun, et igaühel oli selles projektis oma tähtis osa.

Katrin Rohtla: Proovikiviga liitusin eelkõige seetõttu, et olen ise aastaid olnud tegevõpetaja, kes uutele võimalustele ja muutustele avatud.

Peab ütlema, et ELU projekt võttis ja nõudis sel semestril ülikoolis kõige enam. Eriti just ajaliselt ja koostöö osas. Kui osalevad mitme erineva eriala üliõpilased, siis on väga keeruline luua sobivat ajagraafikut. Kuidagi saime selle kõigega ikkagi hakkama!

Meie projekti ja meeskonna areng oligi paras Proovikivi projekt, mis hõlmas inimsuhteid ja koostööd, kuid ka erialast uurimist, uusi ja väljakutset pakkuvaid vajadusi, millest tulenevalt tuli omandada meil ka uusi oskusi.

Kui alguses oli raske alustada, siis viimased nädalad läksime hoogu. Ideid tuli juurde ja protsess hoogustus.

Leian, et meie seatud eesmärgid said täidetud. Tänuväärne oli see, et otsustasime suurema osa teha kõik koos. Me kõik saime osa, kuigi ka koormus oli selle võrra kindlasti suurem.

Ka ELU aine suurem siht sai ühiselt kivi-kivilt laotud ja vundament korda.

Minu jaoks väga oluline kogemus, kus ma usun, et me kõik saime võimaluse kasvada ka inimestena - õppides ja õpetades.

Silja Sepp: Antud projekti raames sain juurde meeskonnatöö, suhtlemis- ja ajaplaneerimise oskust. Väga meeldiv oli video loomise käigus teha koostööd õpilastega ja näha, et nad on Proovikivist huvitatud. Kõige keerulisem oli ajaplaneerimine, mida sai projekti käigus kõvasti praktiseerida. Olen kindel, et saavutasime nii meeskonnana kui individuaalselt soovitud eesmärgid.

Birgit Mihhailov: Taolises projektis osalemine oli minu jaoks esmakordne kogemus. Proovikivi, nagu juba ka see sõna ütleb - pani nii mõneski mõttes proovile. Olen seotud lasteaiaga, kooli kui ka erinevate huviringide tööga ning see kogemus andis mulle julguse Proovikivi projektiga liitumiseks.

Kõige suuremaks kogemuseks antud projektis oli minu jaoks koostöö - see kuidas erineva valdkonna üliõpilased saavad kokku ning panevad projekti koos toimima, saades seeläbi lähedasemaks. Muidugi pean tõdema, et oli meilgi hetki, kus tundus suuna leidmine keeruline, kuid alati peale langust järgnes tõus ning hetkel tunnen, et lõpetame antud projekti laineharja tipul. Püstitatud eesmärgid said saavutatud ning enamgi veel. Küsitlusele saime rohkem vastuseid, kui olime oodanud. Samuti valmis lisaks planeeritud videole ja artiklile ka reklaamklipp. Kuna olen inimesena pigem pedantne ja maksimalist, siis olen tänulik, et sattusin kokku just selliste inimestega, kes kõik olid orienteeritud mitte lihtsalt ära tegemisele, vaid reaalse kasu, kogemuse ning parima tulemuse saavutamisele.

Karin Küttis: Olen hariduselt noorsootöötaja ning töötanud valdkonnas 15 aastat. Eriala vahetus viis mind TLÜsse eripedagoogikat õppima, ning tööle kooli, kus täidan hetkel tugiõpetaja rolli. Lisaks olen ca 20 aastat kirjutanud ning juhtinud erinevaid projekte. Just minu senine töökogemus ajendas mind liituma Proovikiviga, kuna tundsin, et minust võiks projektis kasu olla.

Proovikivi ostus aga tõeliseks "proovikiviks", kuna tegemist oli tohutult ajamahuka projektiga, mis nõudis sujuvat koostööd ja pidevat suhtlust projektimeeskonnaga. Kohtumisteks ühise aja leidmine oli keeruline, kuid saime sellega hakkama. Kuna meie grupi eesmärgiks oli Proovikivi enda jaoks süvitsi lahti mõtestada, et saaksime oma tegevusega anda maksimaalselt hea tulemuse, siis väga palju auru kulus vundamendi ladumisele. Nii nagu projektides ikka, oli ka meil väga produktiivseid aegu aga ka väsimust ja passiivsust, kuigi viimast pigem siiski minimaalselt. Lõppkokkuvõtteks saavutasime oodatud tulemused ja enamgi veel. Töödejaotus oli paigas ja igaüks andis endast maksimumi.

5. Allikad

Kokotsaki (et al. 2016). Kasutatud 27.02 ja 03.06. Ligipääsetav <https://doi.org/10.1177/1365480216659733>

Kokotsaki, D., Mezies, V. ja Wiggins, A. (2016). *Project-based learning: A review of the literature*. Sage Journals. DOI: 1365480216659733

Laanpere, M. (2009). Uurimistöö meetodid. Kasutatud 27.02 ja 03.06. Ligipääsetav https://www.slideshare.net/martlaa/uurimismeetodid-1?from_action=save

Maadvere, I. (2012). Andmekogumismeetodid. Kasutatud 27.02 ja 03.06. Ligipääsetav <https://uurimistoodevormistamine.wordpress.com/uurimuse-loogika/andmete-kogumise-meetodid/>

Proovikivi kodulehekül. Ligipääsetav siin: Proovikivi

S. Boss. (2018). *PROJECT-BASED LEARNING (PBL). How Can We Successfully Land a Rover on Mars?* Edutopia

Tasc, G. T. (2015). *Project Based Learning from Elementary School to College, Tool: Architecture*. Dokuz Eylül University, Department of Architecture, Kaynaklar Campus, Doğu Street. No:209, Buca 35160 Kuruçeşme İzmir, Turkey